

EL MAGAZÍN

Divendres, 18 de novembre de 2022

Núm. 251

ECONOMIA ■

La banca obté beneficis extraordinaris a costa del creixement del tipus d'interès

MÚSICA ■

Els Amics de les Arts anuncien nou disc per al 2023

ALBERT LLIMÓS

FRANCESC SERÉS

“Per construir, has de fer net”

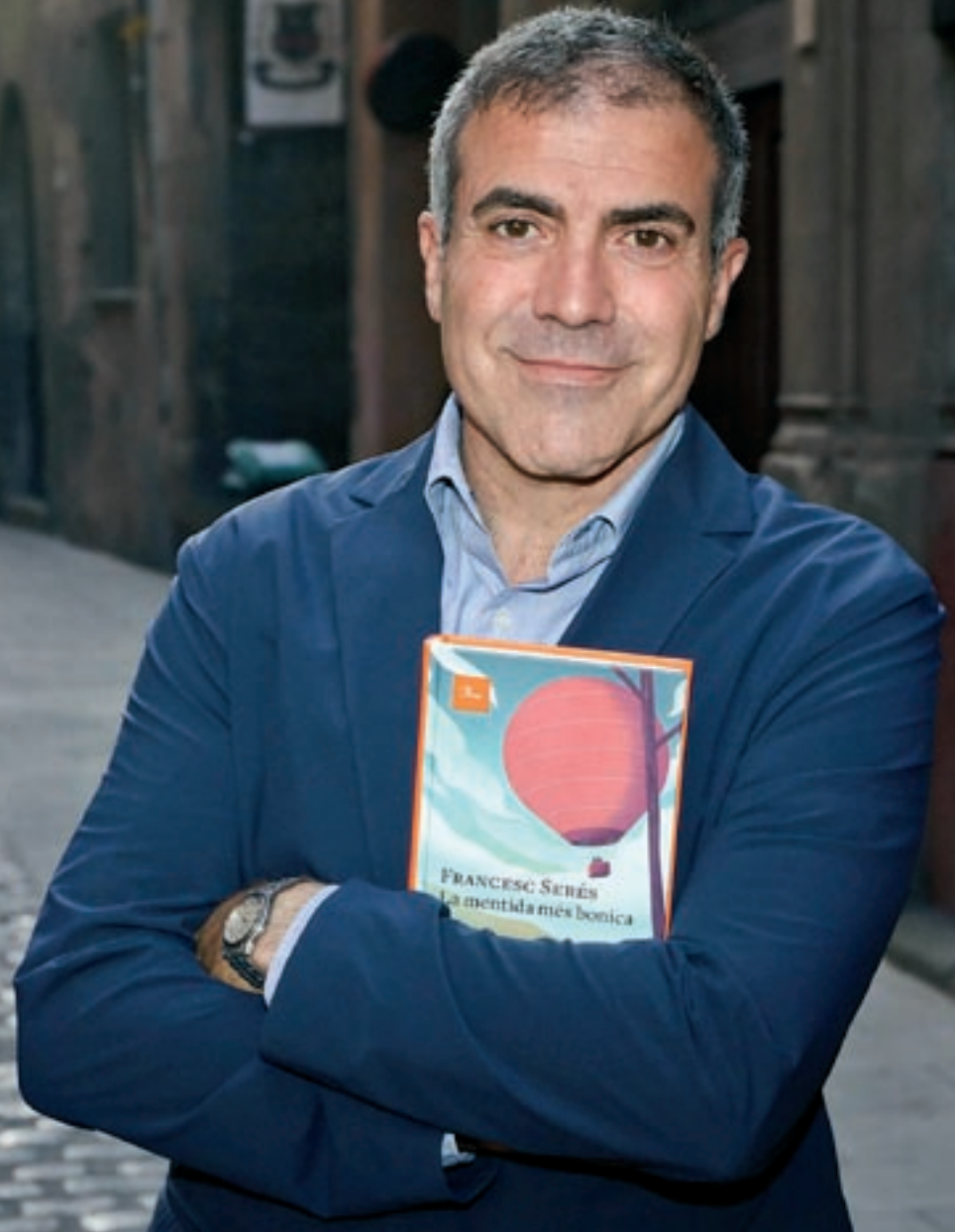

ENTREVISTA

FRANCESC
SERÉS

“Quina és l’explicació de demanar durant cinc anys a la gent que es mobilitzi i després no abaixar ni una bandera?”

Del que ha passat els últims anys a Catalunya, n’ha sortit poca literatura. Qui trenca el gel és Francesc Serés (Saidí, 1972) amb una novel·la en què el procés hi queda retratat en l’esplendor i en les misèries. ‘La mentida més bonica’ (Ed. Proa) és el relat d’un dia en la vida d’en Carles i la Marina, professors d’institut. El dia que es jubilen. Un punt i a part que convida a mirar enrere cap a allò que ha sacsejat les seves i moltes altres vides durant els darrers deu anys.

**Text: Jordi Vilarrodà
Fotografia: Albert Llimós**

Digui’m la veritat, li ha costat d’escriure aquesta novel·la?

M’ha costat molt. I he de donar gràcies a tothom que m’ha ajudat: editors, lectors... He hagut de parlar amb molta gent per calibrar-la bé, perquè era un tema viu i que anava evolucionant des que el començo a plantejar fa un any i mig fins ara. Podia passar qualsevol cosa que trenqués el relat.

És vostè, qui parla a través dels personatges?

Hi ha un nivell d’introspecció personal que intentes fer col·lectiu. Et trobes mirant-te a tu mateix i a vegades penses: “Això no ho vam fer bé”. No és agradable, però encara ho és menys pensar que no ho reconeixes i que ho arrossegues. Fins al moment que dius: “Ho hem de tallar aquí”. Alguns poden no donar explicacions, i poden viure tranquils (o en viuen!), però tu, per viure bé amb tu mateix, ho has de fer. Si t’importava aleshores, el que ha vingut després (la distància, la desil·lusió, el fracàs, la derrota...) t’ho has de poder explicar d’alguna manera.

No tenim eines: “Encara avui no les entenem, les coses que han passat, i les que no han passat, moltes d’aquests dos milions de persones que vam anar a votar”.

Va ser Oriol Junqueras qui va avisar que passarien coses que no entendríem. I efectivament, no hem entès res! Vam tirar endavant tot allò sense que hi hagués res preparat? I si estava preparat, on era? Què va passar? Quina és l’explicació per demanar durant cinc anys que la gent es mobilitzi i després no abaixar ni una bandera? Ni una!

No s’ha abordat, literàriament, el que ha passat a Catalunya els últims anys. Hi ha assaig, hi ha memòries... però no literatura d’una certa volada.

Que es fa amb materials negatius, com els que acabo de

dir. I a més, no hi ha èpica ni poder ni herois... ni antiherois. Vols abordar el centre del tema, que és aquest desengany: i si hi ha desengany, vol dir que hi ha hagut engany, que t'havies cregut alguna cosa. Fer el camí de retorn és duríssim. Per això hi ha aquest malestar i trencament al país. Perquè tota l'energia que has acumulat en les manifestacions, en l'1 d'Octubre... no l'has treballada bé. El que intento és dir què he vist parlant amb la gent i què m'ha passat a mi, personalment. Després ho elaboro a través de dos personatges que puguin ser records.

Parlem-ne, d'ells. En Carles i la Marina. Professors d'institut veterans. Pensava en un perfil, un prototip de militant de la causa?

Són dos professors que s'han deixat la vida per l'institut i pels alumnes, que han treballat molt. Segur que els lectors els coneixen, aquests que han estat el pal de paller del centre a les verdes i les madures. Han treballat pel país –com a obrers del país– en un lloc com un centre educatiu, on hi arriba tothom. Poden tenir memòria històrica dels últims quaranta anys. Tenien voluntat de construir i es van involucrar també en el procés, perquè s'ho creien. Aquí ve el desencís i les preguntes que es fan: com algú com nosaltres, mitjanament culte, ens vam arribar a creure tant aquesta gent que liderava?

Ell, en Carles, és historiador. Pensa que les hauria d'haver vist venir...

No és que vagi a cegues, al cent per cent. Però és una mobilització pacífica, que no passa a la violència per la part independentista. I té tot el dret a involucrar-s'hi: veu que hi ha un Estat que no et deixa votar, que menysté la teva llengua i cultura, que deixa les infraestructures, que et desbanca amb un dèficit fiscal enorme... Hi ha una raó de fons que no s'oblida, i per això també volen fer una cosa diferent. Però fins i tot tenint la raó de la teva part, en Carles i la Marina es pregunten si han fet massa confiança als líders. No els han fiscalitzat prou, i ho veuen com un error seu.

Són a les portes de la jubilació, un moment de cruïlla vital. Tenen la sensació que han perdut la darrera gran causa en la qual podien participar plenament?

En buscaran d'altres, n'estic segur. Però aquesta era molt important perquè ho arrodonia tot: una vida de lluita per la cultura, per l'educació, per la gent. Una vida de proposar un món millor a les generacions que venien. I es pregunten com els miraran ells després d'aquest ridícul? Surt molt, la paraula *ridícul*. I *vergonya*, senten vergonya d'haver sortit tant al carrer i no haver aconseguit res.

Són a la vigília d'una convocatòria important, una manifestació, i per primer cop es plantegen de no anar-hi. Amb remordiments, això sí.

Van tirant pilotes fora, ajornen la decisió. Necessiten desenganxar-se del xantatge emocional. Els partits van viure en primera instància de la il·lusió, després del dolor i de la por, i ara del silenci.

En Carles recorda una conversa que va tenir amb una colla, al començament de totes les mobilitzacions. I una de les participants pregunta a la resta què estarien disposats a perdre per la independència. Tothom calla. Ens ho havíem d'haver preguntat?

La pregunta és una mica capciosa, ho reconec. En un país democràtic normal, tu no hauries de perdre res. I es va dir que aniríem *de la llei a la llei*. També tenia una lògica: som al segle XXI, a Europa, per favor! Feta la prèvia... tu ja saps a quin país t'estàs enfrontant. O bé alguns n'eren conscients i tot i això van tirar endavant, o bé aquí ningú sabia que Espanya exercia el poder, que per això és un Estat. Li puc dir, a més, que aquesta escena de la novel·la és real. Ben real.

"Ningú no s'atreveix a dir que es va mentir." La mentida surt també en el títol. És un concepte molt fort: parlem de faltar a la veritat deliberadament. Ens van enredar, o els van sobrepassar els fets?

Parlo de mentida perquè em costa d'imaginar una

“Faig una història de ficció però que està molt arrapada a la realitat perquè crec que és el que necessita el moment. Ara no puc fer una filigrana”

paraula que vagi més bé a la circumstància: convocar milions de persones vingudes d'arreu, de manera reiterada, dient que faràs un referèndum i quan et toca defensar-lo dir que no, que no era un referèndum. O ho fas, o no ho fas. Però va haver-hi gent que va comprometre paraules, afirmacions: dona'm 68 diputats i faré la independència, estaré aquí 18 mesos i prou, serà un referèndum de veritat... Has apujat molt el llistó! Quan tenien un milió de persones al davant seu a la Diada, i deien que sí que faríem un referèndum, no pensaven com ho aguantarien? Per ser on som... hauríem pogut acabar abans i tindríem un país no independent però més sanejat. La gent hauria entès que algú els digués: “No en sé més, tinc l'Estat al davant i és molt perillós, per tant faig un pas al costat”. A veure qui s'hi hauria posat! Potser li haguessis donat la confiança al que sortís i fos sincer. Però no, tothom s'exaltava, s'enviaven a la paperera de la història... i resulta que hi hem acabat tots, a la paperera.

La gent va fer un dipòsit de confiança en uns líders, polítics o cívics. Però de quina altra manera es podia fer?

No havia de ser una confiança cega. Fins i tot per protegir-los a ells. Potser hauria comportat que hi hagués *fusibles*, gent que hauria hagut de plegar. I ara no han plegat, però ha quedat plegat el país. I reconec que no és igual ser un polític electe que promet unes coses que ser el ciutadà que li diposita la confiança... però no podem obviar la part al·lògena de responsabilitats que tenim tots. Jo també, eh? No s'hi val a dir *jo no*.

Els dos protagonistes estan al límit de fer el clic i deixar-ho córrer. Ella, la Marina, segurament ja l'ha fet. Vostè ha passat per aquesta fase?

Jo he anat a l'hospital unes quantes vegades de les caigudes del cavall que he tingut! I tornava a pujar-

hi! “Això ho veig, però no ho vull veure.” Quantes vegades no s'hi ha trobat molta gent, aquests anys? “Passaran coses”, “això sortirà”... i sempre es diferia un futur inconcret. Però arriba el dia que tu ets al camp del Barça buscant el QR del Tsunami com un tonto. Digui-m'ho a mi, que hi era! I després van desaparèixer, amb un munt de denunciats, amb detinguts i amb algun ull perdut.

A la novel·la surten ferides relacionals que ha deixat tot això. Persones que ja no és que fossin d'opinions diferents sinó independentistes tots. I s'ha obert un abisme entre ells que ni tan sols saben per què...

És així, ha passat. I només ha de mirar com estan els partits, tots barallats. I si altres no ho estan és perquè hi ha càrrecs en joc. Negar-ho seria tan nociu com els de l'altre extrem, que deien que hi havia una fractura social insalvable. No, no hi era, perquè per part de l'independentisme ningú no ha sortit a pegar l'adversari. Està en l'haver, en el balanç positiu, i de tant en tant cal recordar-ho. Però tornant a la pregunta, la política és passional, crea grups... hi ha moments que els hem viscut intensament, però forma part de la vivència quotidiana, si no seríem unes ostones!

Ha dit que havia fet el llibre recollint diversos testimonis. El llibre és expressió d'un estat d'ànim col·lectiu?

És l'expressió del que diu molta gent que no sap on és. La novel·la no permet mentir. No puc posar en boca d'un personatge “ai, quines ganes que tinc d'anar a escoltar avui en Joan Bonanit!”. Els personatges han de parlar i pensar d'una manera versemblant. I pensí que ara m'està trucant gent que llegeix la novel·la i em diu “encara t'has quedat curt!”. Però tampoc vull explicar-ho tot, només una cosa molt concreta: un estat d'ànim. Podria donar per molts llibres, és estrany que no en surtin més.

Els gestos de resistència –dels líders– haurien estat l'èpica que diu que li manca al relat?

I la gent s'hi hauria afegit. La gent que va sortir igualment sense ells. Els que van anar a l'aeroport l'octubre de 2019 preparats per passar-hi temps si feia falta. Faig una història de ficció, però que està molt arrapada a la realitat perquè crec que és el que necessita el moment. Ara no puc fer una filigrana. Per això des del principi ja dic: aquests són en Carles i la Marina, ara s'aixecaran del llit i hi tornaran quan s'acabi la novel·la.

Una mena de Zelenski, aquest líder que allà –havent-hi una guerra pel mig– diu que es queda i aguanta?

Visc a Berlín, treballo amb refugiats ucraïnesos, i ho conec bé. No vull sacrificis, però entre un Zelenski i anar-se'n tots deixant-nos sols amb el 155 i sense referents ni motius... hi ha un terme mitjà. Gent com en Carles i la Marina s'haurien agafat a un clau roent.

Els seus alumnes joves, que potser també es van entusiasmar, on aniran? A lluitar per “causes més còmodes, més difuses”, com diu al seu relat?

A causes més genèriques, compartides amb molts d'altres països: el canvi climàtic, el feminisme... Lluites que tenen tota la raó de ser, alerta! Però la de l'independentisme, qui la recollirà? I com pasarem nosaltres a la història si hem estat la riota, si hem sortit a milions i torno a dir, no va baixar ni una bandera?

Ja sé que aquest llibre no és prospecció, que no és teoria política. Però què en salvarem, de la crema?

Només la part que puguem explicar. Per construir has de fer net. Si no passarà, metafòricament, com a *Poltergeist*, que els morts sobre els quals s'aixeca la casa no et deixaran viure en pau.

Viu a Berlín, com ha dit. La distància l'ha ajudat a escriure aquesta novel·la?

Sí, m'ha ajudat viure en un altre país, i fins i tot tenir una guerra al costat i veure gent que va marxar i que torna al seu país a defensar-lo. Porto unes setmanes aquí i ja tinc ganes de tornar-me'n a anar, si vol que li digui la veritat.

OPINIÓ

Josep Burgaya

DES DE FORA

Feina i identificació

El que caracteritza les darreres dècades és una extrema volatilitat del treball i alhora el sentit de pertinença a una classe social. El que abans es deia i es brandava amb orgull com era pertànyer a la “classe treballadora”, ara s’ha diluït, difuminat i gairebé oblidat. Ara, en aquest sector laboral i social s’està sempre pendent de la precarietat, de combinar períodes de treball amb el subsidi o mantenir diverses feines alhora per obtenir ingressos mínims. Aquí les pors són molt més bàsiques, elementals i dramàtiques. No són temors infundats sobre la pèrdua d’estatus. Són possibilitats reals de perdre els ingressos, l’habitatge i els mínims vitals. Pel camí es té la sensació de perdre la dignitat i l’autoestima. El deteriorament és molt més acusat. L’esforç de molta feina desgastant, però alhora la lluita i l’erosió que implica la recerca constant d’un nou treball. Les condicions del “proletariat del sector serveis” són molt més dures que les que tenia el treballador industrial clàssic. Aquí no hi ha sindicació i sovint es forma part d’una cadena de subcontractació dedicada a la neteja, les cures personals o el repariment a domicili. Feines aparentment senzilles, però d’horaris inacabables, ritmes frenètics, condicions inhumanes i salaris de misèria. Un món multicultural, amb predomini de dones, on no és possible establir salaris mínims o bé de conciliació entre feina i vida privada. Ningú parla del *burnout* en aquest escalafó de nous servents, encara que n’hi ha. Potser té més connotacions de desesperació. I una por atroç.

Deslocalització industrial, pèrdua de les seguretats de la feina estable, por al que ve de fora, tribalisme, nacionalis-

me..., són tots ells factors que van en augment en la mesura que les persones, cada vegada més aïllades i temeroses, viuen atrinxerades a les bombolles filtrades, presoners d’informació esbiaixada i de grups de WhatsApp que els encadenen a noves veritats. Es perd el sentit de la realitat compartida i la capacitat de comunicar-se no transcendeix les línies sectàries i identitàries cada vegada rígides. Es viu en universos d’informació completament diferents, els quals mai no contrasten ni sotmeten a la raó uns plantejaments que resulten més aviat consignes d’identifi-

Cada generació, que aspirava a viure millor que l’anterior, veu com deixa de funcionar l’ascensor social i desapareixen les seguretats de la feina estable

cació i cohesió. Es menysprea tota experiència i coneixement. Per la politòloga danesa Marlene Wind, el tribalisme és un fenomen creixent al món occidental que es caracteritza per l’abandó del sentit de classe i per fomentar actituds d’exclusió, basant-se en un fonamentalisme cultural. Substituir la política per la identitat que està *més enllà* de la política és molt poderós, però també molt perillós i explosiu.

Des de finals de la dècada dels noranta, l’èxit econòmic i l’increment de la productivitat no tenen a veure amb els treballadors. El creixement incessant del rendiment es produeix mentre disminu-

eixen els empleats i, alhora, els salaris mitjans i baixos no deixen de caure. Es produeix el que Andrew McAfee i Eric Brynjolfsson van definir com el “gran desacoblament”. Els ingressos salarials disminueixen mentre els beneficis creixen sense parar. El treball humà es torna menys rellevant a l’hora de generar tant creixement econòmic com en augmentar de beneficis empresarials. Així, cada generació de treballadors, que aspirava a viure millor que l’anterior, veu com deixa de funcionar l’ascensor social i desapareixen les seguretats associades al món de la feina estable. Les economies postindustrials, especialment les digitalitzades, no saben com traduir el canvi tecnològic en mecanismes que assegurin un mínim de distribució i redistribució de rendes. L’esforç ja no resulta rendible.

La conclusió dels que ho pateixen és que aquesta ja no és la seva societat i que la seva aspiració de persones humiliades no pot anar més enllà de la mera supervivència. Els efectes de la globalització combinats amb el canvi tecnològic van acabar amb el seu món. Mentrestant, els partits socialdemòcrates per assegurar-ne la pervivència buscaven una nova base de votants entre les capes urbanes més cultes. Els seus antics electors es van trobar abandonats i traïts. A banda dels efectes en determinades capes socials, aquest empobriment va assolir regions senceres, des del cinturó d’òxid nord-americà fins al nord de Gran Bretanya. Territoris on predomina la precarietat, el desistiment, la manca d’expectatives i d’ambicions, tota mena d’addiccions, conflictes familiars... Context abonat per seguir falsos déus o per a actituds identitàries extremes.

Ares Escrivà Cruells

TRES VOLTES REBEL

Gol als principis

Els diners ho compren tot, fins i tot els principis. Tenim davant pràcticament un mes de futbol per comprovar-ho. Qatar ha absorbit l’esportivitat a cop de talonari. Així és com un país que discrimina, maltracta i mata sense miraments acollirà un Mundial construït a base d’exploitar treballadors que s’han deixat la pell en infraestructures impossibles. La FIFA ha posat preu a la dignitat humana i s’ha venut també el calendari. Per primera vegada, la competició se celebrarà a l’hivern perquè les estrelles no hagin de patir les altes temperatures que ja s’han empassat els obrers. Els petrodòlars financen el rentat de cara d’un règim autoritari que pretén mostrar-se al món com una nació moderna i acollidora. Que no ens enganyin! S’exigeix discreció en els comportaments públics. Ni espatlles al descobert, ni faldilles curtes. Periodistes i aficionats estan obligats a des-

carregar-se aplicacions per sotmetre’s a un control absolut de la seua ubicació i de les connexions. Les mostres d’afecte estan mal vistes. Més encara entre persones del mateix sexe, òbviament. Per si no ho teníem prou clar, Khalid Salman, ambaixador del Mundial, ha descrit fa

El Mundial de futbol es jugarà en un país que discrimina, maltracta i mata sense miraments

ben poc l’homosexualitat –penada amb presó– com “un dany mental” i ha declarat a una cadena alemanya que, durant la Copa del Món, s’hauran de seguir les regles qatarienes. Cap sorpresa. Al cap i a la fi, què n’esperàvem d’un emirat que

tracta les dones com a bèsties o pitjor? 12 anys han tingut per fer marxa enrere, per rectificar una decisió clarament equivocada, però hi ha qui ha preferit agenollar-se per no deixar de cobrar. Mentrestant, el president de la Federació Internacional, Gianni Infantino, reclama que no es barregi el torneig amb disputes ideològiques o polítiques. El que faltava! Si per alguna cosa ha de servir aquest despropòsit és per denunciar i obrir els ulls a qui encara els tingui tancats sobre la continuada i intolerable vulneració de drets que es produeix en ple segle XXI. Perquè el futbol va també de valors i mai dels mais hauria de ser còmplice de la injustícia i el fanatisme. A cap preu. Però, malauradament, es fan efectives un cop més les paraules de Groucho Marx: aquests són els meus principis i si no els agraden en tinc uns altres. Passin per caixa.

LLIBRES

CRÍTICA LITERÀRIA

Teresa Costa-Gramunt

Rituals de cada dia

Benvinguda l'aparició en les nostres llibreries d'un treball de gran calat: *Rituals elementals. Enigmes, llegendes i tradicions* (L'Albí), de l'escriptor, professor i activista cultural Josep Maria Solà (Calaf, 1961). L'autor ja va donar mostres del seu interès per mites i llegendes, en aquest cas, clàssiques, amb la novel·la *Llibre de les quatre metamorfosis* (1997). Posteriorment, la seva activitat intel·lectual s'ha prodigat en l'assaig *El somni de Grècia* (2006) i en els reculls *Històries de Calaf* (2008) i *Un salt al blau* (2016).

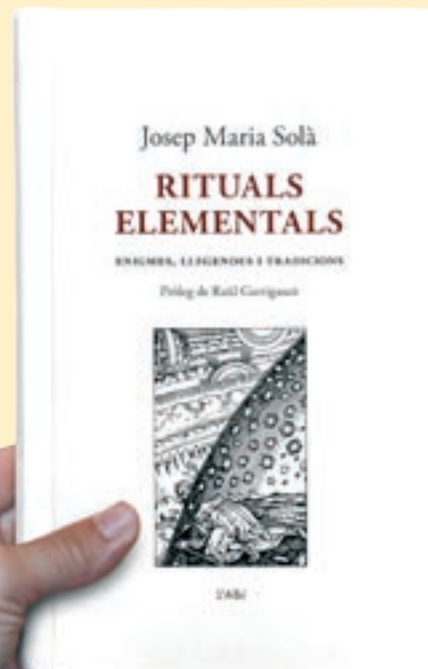
Vivim immersos en dies obscurs, sense la fosforescència que imanta la vida de l'ànima que és justament la que dona sentit a l'existència humana. Per aquesta raó cal celebrar publicacions com *Rituals elementals*, de Josep Maria Solà, un llibre que s'ha de situar en la genealogia dels nostres costumaris. En el moment en què es corria el risc de perdre una saviesa mil·lenària com són els rituals i costums que durant segles havien alimentat la vida espiritual i el pensament humà donant un sentit transcendent a la vida de cada dia, tant en el treball com en la festa, etnògrafs i folkloristes com Joan Amades, Ramon Violant i Simorra i Valeri Serra i Boldú i, més recentment, Joan Soler i Amigó, van posar-se mans a l'obra

per recuperar i reescriure els nostres rituals, costums i tradicions explicant no només el seu origen sinó la seva significació simbòlica, ja que els rituals són símbols en moviment.

Josep Maria Solà, que ha treballat els textos que integren *Rituals elementals* a poc a poc, a foc lent, amb un verb tan exquisit com amb arguments ben documentats i amb un munt de referències cultes i literàries que donen un alt relleu a la narració, ofereix al públic del segle XXI un llibre que té com a objectiu "fer una mica de llum en algunes zones

del pensament humà (i fins i tot més enllà) que, per habitud o per mandra, han quedat sovint embolcallades d'obscuritat, boira i tenebrisme".

Llum que pren forma també en la reproducció de gravats antics que il·lustren, afavorint el relat, els capítols que integren *Rituals elementals*: rituals bàsics, rituals fonamentals que ens acompanyen i il·luminen en el camí de retorn a l'origen perquè l'ànima sempre s'enyora de la seva Font primigènia, que per la seva significança transcendent escric amb majúscula.

RITUALS ELEMENTALS

Autor: Josep Maria Solà

Il·lustracions: Gravats antics

Editorial: Edicions de L'Albí

Lloc i any d'edició: Berga, Barcelona, 2022

Nombre de pàgines: 172

NOVETATS EDITORIALS

'L'atzar i les ombres'

Julià de Jòdar
Ed. Comanegra

El pas dels anys ha consolidat la trilogia que Julià de Jòdar va escriure al tombant de segle com una fita de la literatura catalana contemporània, un gran retrat de la perifèria de Barcelona. *L'àngel de la segona mort* (1997), *El trànsit de les fades* (2001) i *El metall impur* (2006) s'agrupen sota el títol de *L'atzar i les ombres*. I ara, l'escriptor badaloní les ha revisades per a aquesta reedició.

'Esperant el diluvi'

Dolores Redondo
Columna Ed.

La legió de seguidors de Dolores Redondo està d'enhorabona, amb la nova novel·la que acaba de publicar. L'origen és a Glasgow, on als anys 60 hi ha uns assassinats de dones sense resoldre. Un inspector de policia al límit de la vida perseguirà l'assassí, a qui la premsa de l'època va batejar com a John Biblia, fins a Bilbao. Una ciutat grisa que encara no sap que viurà una gran inundació.

'Ens morirem sense haver-los escabetsat a tots'

Carles Santos / Ed. Saldonar

Carles Santos va ser un artista total. Amb la música com a eix no de la seva creació sinó de la seva vida. Però cada espectacle que sorgia de la seva imaginació prenia forma també en textos escrits. Transgressors també, d'escriptura mecànica, trencant els gèneres. Ara s'editen, de manera que podem accedir a la *cuina* de Santos, i entendre amb quin rigor preparava tota la seva obra.

'El món sense fi'

J-M. Jancovici / C. Blain
Ed. Finestres

Un còmic creat a quatre mans pel climatòleg Jean-Marc Jancovici i el dibuixant Christophe Blain explica de manera clara i entenedora (a vegades també políticament incorrecta) com hem arribat fins on som en matèria de canvi climàtic. I no és un llibre apocalíptic, no. Més aviat convida a l'acció. I és molt adient en aquests dies en què a la cimera mundial sobre el tema, d'acció n'hi ha poca.

'El quadern del Paraulògic'

C. Serret / J. Palou / Ara Llibres

Segona transposició en format de llibre del popularíssim joc que ha enganxat més de dues-centes mil persones després de l'èxit d'*El llibre del Paraulògic*. Per gaudir-ne en família, amb jocs clàssics (les set diferències, sopes de lletres, enigmes i endevinalles...) però també amb 16 paraulògics exclusius que només es poden trobar en aquestes pàgines, il·lustrades per Mònica Ramoneda.

LLENGUA

EL 9 ETS I UTS

251

LÈXIC

Anar fent, com en Met de Ribes

La setmana passada en aquesta secció vam veure que el “Què tal?” no és més que un calc del castellà i que d'expressions vives per començar una conversa i per interessar-se per l'estat d'una persona n'hi ha prou. Avui veurem quines respostes podem donar a les preguntes “Com vas?”, “Com va això?”, “Què fem?” o bé “Com va tot?”.

Si nedem en l'abundància podem dir “Molt bé”, “Tot bé” o “De meravella”. Si les coses van prou bé però podrien millorar, podem respondre “(Vaig) bé” o “Vaig fent” o també “No em puc pas queixar”. Fins i tot és molt usual repetir l'adverbi: “Bé, bé. I tu?”. Però si, contràriament, la vida no ens somriu se sol respondre “Anar fent” o “Així així”. Direm “No gaire bé” si som francs i no dissimulem el malestar, o es poden emprar també les supernegatives “Malament” i “Molt malament”, un acte de confessió que sovint no cal.

N'hi ha, tanmateix, una altra que fa riure o somriure tant qui la diu com qui la sent. Quan a algú se li pregunta com li van les coses, si és de certa edat, és a dir, gent gran, és corrent que respongui amb sornegueria i dissimuladament: “Anar fent, com en Met de Ribes”. Una resposta que no compromet gens i ens serveix per fugir d'estudi i per evitar la tafaneria dels altres. Aquí es pot indicar que les coses no van gaire bé o fins i tot malament, però que s'hi planta cara. Sembla que en Met va existir, que no és pas un personatge de ficció (*Met* és la forma reduïda del nom *Jaumet*, que al seu torn és el diminutiu de *Jaume*). Segons es diu, durant una riuada, a en Met de Ribes, el Freser se l'emportava aigües avall i algú li va demanar: “Què? Com anem?” i en Met, impertèrrit, va respondre: “Anar feent!”. Pobre home!

Us animem a seguir aquesta secció i us convidem a fer-nos arribar consultes i comentaris a través de vic.ass@cpnl.cat

Oficines i serveis:
granollers@cpnl.cat
ripolles@cpnl.cat
vic@cpnl.cat

www.cpnl.cat/xarxa/cnlosona/

ELS MILLORS MINUTS DE LA NOSTRA VIDA

Jordi Remolins

Fenech,
la deessa
de la dutxa

Hi va haver una època en què Ripoll tenia un cinema de primera classe. L'any 1982 es va inaugurar el cine La Molina al passeig Ragull, on es projectaven pel·lícules de distribuïdores que no es veien al Comtal ni a l'Ideal. Eren temps en què les parelles anaven a magrejar-se al cinema, i on calia anar amb compte perquè no et toqués

el pederasta de torn al seient del costat. Hi ajudava la temàtica del cinema de l'època, que després de la llarga nit del franquisme, de repressió, capteniment i de setmanes santes de penitència i foscor, trobaven en les sales comercials un espai on aguditzar el nervi òptic gràcies al cinema de *destape* però també a comèdies o al terror, que aprofitaven qualsevol distensió del guionista per colar una escena on la protagonista femenina mostrava generosament la seva anatomia habitualment voluptuosa.

Precisament va ser al cine La Molina on alguns ripollesos vam descobrir per primera vegada Edwige Fenech, o com a mínim vam ser conscients de la seva rotunda presència. Gràcies a la seva presència habitual en productes de l'anomenada comèdia eròtica italiana de finals dels setanta i principis dels vuitanta, però sobretot per aquells cartells en què es destacaven uns atributs que posteriorment dins de la sala constataves que s'ajustaven a les propietats que el dibuixant li havia remarcat, va convertir-se en un mite eròtic referencial. Una dutxa, un forat de pany des d'on espiar-la, i un pervertit disposat a fer-ho,

solien ser denominadors comuns de la seva filmografia, sovint al costat dels grans Renzo Montagnani, Alvaro Vitali o Lino Banfi.

Fenech va néixer el 1948 a Argèlia tot i portar l'ADN italià de la mare siciliana, i maltès del pare. La combinació genètica va fructificar en una

bellesa d'ulls immensos, mirada corprenedora, i un cabell negre i abundant que coronava un cos que incitava al desig. Potser per això durant l'adolescència va guanyar un concurs de bellesa que la va introduir als primers treballs de model primer, i posteriorment com a actriu en rols humorístics o bé en *giallos*, el gènere de terror amb denominació d'origen italià. La interrupció dels estudis de medicina que va aparcar per dedicar-se a l'actuació no va impedir que pogués exercir com a doctora en un nombre de pel·lícules gens negligibles, tal com també va fer-ho de professora, dues de les referències més preuades pels erotòmans del segle XX.

Aquella imatge de senyora imponent, objecte constant de seducció, i baula perduda de la cadena que porta de les dives de mitjans de segle com Lollobrigida, Loren o Mangano, fins a les de tombant del XXI com Bellucci, ens va empènyer al cine una vegada i una altra, tal com posteriorment ho va fer també al videoclip. I certament, ara que ho penso, Fenech ha estat protagonista d'alguns dels millors moments de la meua vida.

Divendres 10 d'agost de 1979
Michele Massimo Tarantini estrena 'Policías con faldas'

MÚSICA

EL CLÀSSIC

Jaume Espuny

JOHN COLTRANE 'A Love Supreme'

Impulse!, 1965

El jazz també existeix. I *A Love Supreme* de John Coltrane és un dels grans discos de sempre d'aquest gènere. Tal com deia fa uns quants anys l'empresari i músic vigatà Eric Herrera en aquesta mateixa pàgina, "a *A Love Supreme* hi ha resumida tota la música de la humanitat". Només són quatre temes, això sí, llargs: "Acknowledgement", "Resolution", "Pursuance" i "Psalm". Reconeixement, resolució, compliment i salm. Una mena d'oració composta totalment per Coltrane a la recerca de l'espiritualitat per donar gràcies a Déu per haver-lo ajudat a rehabilitar-se i deixar el món de la droga en el qual havia caigut d'una manera incontrolable i perillosa. De fet, a l'últim tema, Coltrane va repetint com una mena de mantra "Thank you God" (gràcies Déu meu), una curiositat, perquè deu ser l'únic dels seus discos on li sentim la veu. El disc es va gravar en un parell de dies. A l'immens saxo

de Coltrane l'acompanyaven la bateria d'Elvin Jones, el piano de McCoy Tyner i el baix de Jimmy Garrison, el quartet clàssic dels últims anys del músic. I la música, esplendorosa, barreja tots els estils de jazz, des del d'avantguarda fins al free jazz. Hi ha passatges agressius i dissonants, altres més calmats i espirituals. Aquest és l'únic disc d'un saxofonista que ha superat el mig milió de vendes. Coltrane va morir dos anys després a causa d'un càncer. Tenia 40 anys.

NOTES

Els Amics de les Arts, un musical i nou disc per al 2023

Els Amics de les Arts tornaran la primavera que ve al festival Strenes de Girona per presentar-hi les cançons del seu sisè disc. Aquest anunci arriba després d'una temporada en silenci que la banda ha aprofitat per gravar el nou àlbum i treballar en el musical *Pares normals*, que s'estrena aquest divendres i que estarà en cartellera al teatre Poliorama de Barcelona fins al 8 de gener. El musical l'han escrit a vuit

mans els Amics Daniel Alegret, Joan Enric Barceló i Ferran Piqué juntament amb l'escriptor Marc Artigau. Pel que fa al retorn als escenaris de la banda, es farà a casa (dos dels Amics viuen a la capital del Gironès) en un concert a les escales de la catedral el proper 6 de maig. Serà la primera oportunitat per escoltar en directe les cançons d'un nou disc que preveuen publicar a principis del 2023.

EL TEST

Joan Arumí

Primer instrument que vas tocar? La guitarra clàssica als 7 anys. **Primer concert dalt d'un escenari.** Amb el grup Tarumba a Manlleu, amb Xevi Valls i Esteve Codony. **Primer disc que et vas comprar?** La Trinca. **Quants discos tens?** En vinil, uns 50. I cassetts i CD, uns 200. **Salva'n tres.** *Rock de una noche de verano*, de Miguel Ríos; *A Kind of Magic*, de Queen, i *Alchemy*, de Dire Straits. **Grups (o músics) de capçalera.** Pink Floyd, Dire Straits, Queen, Pegasus, Max Sunyer, Miles Davis, Spyro Gyra, Fito, Eric Clapton, Steve Vai, entre molts d'altres. **Un concert (com a públic) per recordar.** Indiscutible. Pink Floyd a l'antic camp de l'Espanyol, a Sarrià, l'any 1988.

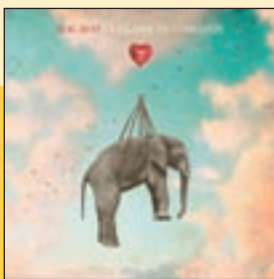

Torna la veu d'Anna Roig

Nou anys després de la sortida del seu últim disc com a Anna Roig i L'ombre de Ton Chien (*Un pas i neu i un pas*, Satélite K. 2014), l'artista més afrancesada del panorama nostrat ha anunciat que torna. Ho farà el 2023 com a Anna Roig a seques (sense la companyia d'Ombres) amb un treball que es titularà *Aportar bellesa al món*. El primer avançament d'aquest nou disc, "Una abraçada de mare", es va presentar el cap de setmana passat i és també la banda sonora de l'obra de teatre *Tocar mare*, de Marta Barceló, dirigida per Jordi Casanovas. Casanovas, precisament, s'encarregarà de la direcció escènica del nou directe de Roig.

NOVETATS DISCOGRÀFIQUES

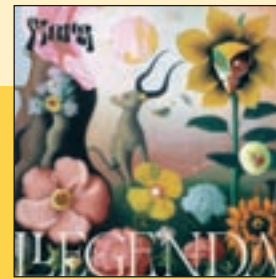
Jordi Sunyer

MACACO
'Vuélame
el corazón'

MARTA RIUS
'Set'

FLORA
'Llegenda'

Desè disc ja del cantant barceloní Dani Carbonell (Macaco). En aquesta ocasió s'ha envoltat d'amics i ha fet una espècie d'oda a l'amor de 15 capítols on s'apropa més a la cançó-pop d'autor que no pas al mestissatge festiu de reminiscència reggae dels seus primers treballs. L'àlbum s'enceta amb *El bicho del amor*, única peça on Macaco canta sol, i després comencen els duets amb artistes com Leiva, els argentins Kevin Johansen o un trio amb els germans de Cornellà Estopa, amb qui canta *Me lía*. La meva preferida és *Arenas movedizas*, amb Rita Payés.

A Rius (excomponent del grup de música tradicional Sol i Serena) li van diagnosticar un càncer de mama just quan s'estava plantejant deixar la música. Durant el procés de superació de la malaltia, però, sense buscar-ho, va començar a fer cançons que li van servir per agafar forces per superar el gran repte que la vida li havia posat al davant. I ara ha decidit gravar-les i compartir-les en un disc de pop lluminós preciós, sincer i, això sí, curt (només té *Set* peces). L'osonenc Guillem Roma hi col·labora a *He après*, un dels millors talls de l'àlbum.

Flora és una formació impulsada pel productor musical Scotty DK, pel bateria dels Acid Snot, Ury Batalla, i per Mariona Batalla, coneguda per col·laborar al programa *Els experts* d'iCat, ser presentadora de *Les gates* d'iCat i formar part del projecte del raper *eufòric* de Terrassa Lildami. I junts, després de donar-se a conèixer a base de *singles*, debuten ara amb un primer disc titulat *Llegenda*, amb una sonoritat pop però una estètica propera al punk-rock dels 90. I no us confongueu de Marionnes. La de Flora no té res a veure amb la d'*Eufòria*. Mireu-ho.

LLAR

Eva Remolina / AMIC

El color blanc continua sent el protagonista de la decoració

El color blanc continua sent el preferit de la majoria quan es tracta de decoració. I és que és la base neutra perfecta per combinar qualsevol moble o accessori, ja que transmet per si sol calma, frescor i ordre. Això sí, és important saber combinar-ho amb altres elements que en ressaltin la bellesa.

Aquests són alguns dels motius que ens poden decantar a triar el blanc en el nostre habitatge:

- Aporta lluminositat, ja que és el color que més reflecteix els raigs del sol i impedeix que la calor s'acumuli, sent per tant una bona elecció per a habitatges situats en llocs molt càlids.
- Atorga equilibri i harmonia.
- Amplia visualment els espais.
- Accentua les formes i els volums, al contrari del que passa amb el negre, que *dissimula* les imperfeccions i irregularitats.
- Gràcies a la seva versatilitat, es pot jugar amb qualsevol textura, teixit o tonalitats.

A més, hem de saber que el blanc està associat en la majoria de cultures amb la puresa, la innocència, la higiene, la divinitat i la sinceritat. En fengshui a més significa prosperitat i intel·lectualitat i en psicologia, la inspiració, la reflexió, l'obertura i el creixement interior.

Per tot això, aquest color, que per a alguns és la combinació de tots els colors i per a uns altres l'absència total, és molt aconsellable si desitgem donar un aire nou al nostre habitatge. Això sí, com amb tot, cal evitar abusar-ne, ja que una llar massa blanca pot fer la sensació de freda i sense personalitat.

GASTRONOMIA

Eva Remolina / AMIC

Com cuinar el tofu

El tofu és un aliment vegetal ric en proteïnes i amb un alt contingut en minerals i fibra així com baix en calories. Originari d'Orient, és cada vegada més freqüent trobar-lo en les cuines de tot el món.

El tofu s'obté de la fermentació de la soia, per la qual cosa és un aliment elaborat que no es troba per si mateix i que presenta moltes varietats en funció del nivell d'aigua que s'utilitza en la seva preparació. Depenent d'això, podem distingir el Tofu Firm (Firm), el Tofu Silken o el Regular Tofu, etc.

Normalment, el tofu és un aliment neutre, sense sabor, encara que avui en dia se'n poden trobar moltes varietats condimentades. El més habitual i emprat és el Tofu Firm i el que millor s'integra a qualsevol plat. Perquè quedi ben cuinat, el primer que haurem de tenir en compte és que cal escórrer-ho bé per treure'n l'excés de líquid. Per això, podem posar-ho dins d'una escorredora i estrènyer-lo suaument perquè vagi expulsant l'aigua. Algunes persones, a més, ho deixen durant una hora embolicat en paper absorbent o un drap de cuina ben net sota algun objecte pesat fins que queda tan sec com sigui possible.

Encara que el tofu es pot cuinar de moltes maneres, les més usuals són a la planxa, rostit o al forn. En ser un aliment sense sabor, absorbeix fàcilment el gust d'altres aliments, condiments o essències amb què es cuina. Per rostir-ho o coure-ho a la planxa, cal fer-ho bé per tots els costats, fins que quedi una mica cruixent a les cantonades. Es pot acompanyar servit d'arròs, verdures o quinoa, o

integrar-se en amanides i altres guisats.

Aquest aliment l'usen molt els vegans i els vegetarians, que solen prendre-ho en substitució de la carn, però també és molt indicat per a aquells que volen aprimar-se o simplement portar una dieta saludable. S'han d'abstenir de menjar-ho o almenys limitar-ne molt el consum les persones que tenen càlculs renals, a causa del seu alt contingut en oxalat.

ECONOMIA

ELS PARQUETS

Joan Carles Arredondo / @joancarredondo

IMPOST AMB INTERROGANTS

No era gaire difícil de predir que l'increment dels tipus d'interès incidiria directament, i de manera positiva, en els beneficis dels bancs. El marge comercial amb uns tipus d'interès zero vigent fins fa uns mesos era un entrebanc per a les entitats. També és cert que les entitats sempre tenien el refugi de les comissions per mantenir comptes d'explotació que resultessin atractius als accionistes. Amb la nova pujada de tipus, han confluït tres circumstàncies favorables: els bancs han aconseguit disposar del marge comercial que els faltava en els mesos precedents, no els han calgut retocs en les comissions i per tant han mantingut els ingressos per aquest concepte i, finalment, no estan traslladant les pujades a la remuneració als dipòsits dels clients. Quina és la conseqüència de tot plegat? Doncs que en l'acumulat dels nou primers mesos de l'any, els beneficis se'ls han disparat un 31%. Han guanyat 16.000 milions d'euros.

En el tercer trimestre de l'any, hi havia una expectativa especial pels resultats de la banca perquè es podia fer una primera valoració de l'evolució del negoci des de l'escalada de tipus d'interès que, com a reacció a una inflació desbocada, ha imposat el Banc Central Europeu. Hi havia, també, expectativa perquè el previsible increment de beneficis bancaris, com els energètics, és la base de la proposta del govern espanyol de crear un impost especial a tots dos sectors. D'increment, n'hi ha hagut. L'impost ha d'esperar a la tramitació parlamentària que comença aquesta setmana.

Són temps titulars ràpids amb adhesions fermes i oposicions irades. L'impost a la banca no n'ha estat una excepció. De seguida que el govern va plantejar a l'estiu aquest tribut, que gravaria el 4,8% dels ingressos sobre comissions i interessos de la banca, van sortir coristes a cantar-ne les excel·lències i profetes de l'apocalipsi a anunciar tots els mals que caurien sobre l'Estat si s'acabava imposant la taxa. Sempre deixen els matisos per als altres.

Doncs de matisos, n'hi ha. Hi ha un fet cert: la banca està obtenint beneficis extraordinaris a costa del creixement dels tipus d'interès i no acaba de ser del tot just que aquests beneficis quedin només

a les butxaques dels accionistes dels bancs. El sector no ha aportat cap avenç rellevant per obtenir més guanys. Són, com es diu en el sector energètic, beneficis caiguts del cel. És poc defensable que quan la banca va passar per moments d'angoixa ara fa una dècada, calgués esmerçar una gran quantitat de recursos públics per salvar-la i ara aquest sector, salvat amb diners de tots, reparteixi només entre els accionistes la bona sort d'unes decisions preses sota la pressió d'un context econòmic desfavorable.

Al mateix temps hi ha dubtes raonables sobre qui acabarà pagant el compte. Fins i tot el Banc Central Europeu ha expressat públicament aquests dubtes en una nota publicada fa pocs dies. Com que el control sobre les comissions que cobren els bancs és si no inexistent com a mínim lax, no és gens agosarat preveure que l'impost s'acabi traslladant als clients finals.

De fet, el dictamen no vinculant del Banc Central Europeu no només alerta del risc que el cost del tribut acabi repercutint en el client, sinó que gairebé ho esperona quan afirma que "espera" que les entitats reflecteixin en els preus dels préstecs tots "els costos pertinents" –inclòs l'impost, se suposa-. I, sobretot, fa una mostra de sentit comú quan adverteix de les dificultats que comportarà

el control de la pràctica de carregar sobre el client el sobrecost de l'impost. De fet, l'eurobanc no veu clars de quins mecanismes de verificació disposaran les entitats habilitades per fer aquest control (la Comissió Nacional de Mercats i Competència i el Banc d'Espanya). En definitiva, el Banc Central Europeu ha optat per alinear-se amb els criteris de la banca, això sí, sense ofegar el govern.

La tramitació parlamentària d'aquest nou impost aportarà més llums, però de moment es pot avançar que, per més bona voluntat que s'amagui darrere la mesura, sembla més una concessió de cara a la galeria que un veritable toc d'atenció sobre la necessitat que la contribució a sortir de l'actual context de dificultats econòmiques sigui compartida i que, per tant, la banca també hi posi de la seva part. La fórmula escollida, un impost especial sobre l'activitat i no tant sobre els resultats, tampoc sembla una via molt adequada. Ja existeixen mecanismes perquè la banca i les grans empreses aportin al col·lectiu dins de l'actual ordenament tributari. Potser el primer pas seria aconseguir que hi hagi menys exempcions i les empreses aportin l'impost de societats que els pertoca.

Hi ha algun passatge de l'informe del Banc Central Europeu, els extrems més exigents del qual el govern manifesta que ja s'havien tingut en compte, que donarien una clau sobre com s'ha de procedir. Per exemple, demana al govern que faci una anàlisi més exhaustiva sobre els efectes d'aquesta mesura no ja sobre els bancs, sinó sobre la mateixa activitat creditícia, ja que hi ha el risc que les condicions per donar préstec siguin més exigents i això encara agreugi més la situació per a particulars i empreses que necessitin un crèdit. Cal, efectivament, una anàlisi més exhaustiva. Però també més predisposició de la banca a contribuir en el col·lectiu general, obligat a seguir, des de la distància, com els beneficis rècord que estan obtenint serveix més per gratificar els accionistes que per atendre les seves necessitats. Sobre això, l'informe del Banc Central Europeu no en diu gran cosa. De fet, no en diu res. És una llàstima perquè hauria enriquit força la nota.

PHILIPPE DELAVIE - PIXABAY

INDICADORS

Moderació de l'IPC

La taxa anual de l'índex de preus de consum (IPC) confirma la tendència a la baixa, amb el tercer mes consecutiu de retallada. La taxa interanual queda en un 6,8% a l'octubre, 1,7 punts menys que al setembre. Tot i tractar-se d'una taxa encara elevada, és la més baixa des del gener d'aquest any, quan va ser del 5,9%. El descens prové de la moderació a l'energia, però els aliments tornen a marcar un augment.

Creix la venda de pisos

La compravenda d'habitatges va créixer un 3,6% a Catalunya al tercer trimestre, fins a arribar a 26.966 operacions inscrites. Segons un informe del Col·legi de Registradors, el preu mitjà va créixer un 0,2% fins als 2.431 euros per metre quadrat, el tercer més elevat a l'Estat rere Madrid i el País Basc. Del total de transaccions fetes a l'estiu, 4.100 eren d'habitatges nous i la resta, de segona mà.

ALEGRIA INTERIOR

Toni Juclà / sodecaminar@gmail.com

Descobriments revolucionaris

Un dels descobriments més revolucionaris de la humanitat va ser el control del foc. Aquesta fita va fer evolucionar la dieta i la manera d'organitzar-se. M'imagino que els primers focs per cuinar es feien a l'interior de les coves, i per l'acumulació insuportable de fum van aparèixer les primeres construccions exteriors per protegir el foc de les inclemències, petites llars on poder-se escalfar i menjar.

Hem evolucionat tant des d'aquell descobriment que avui ja no ens cal veure el foc per tenir la casa calenta. El foc exterior ens proporciona benestar físic, però les necessitats internes qui

ens les protegeix? Doncs la lluminositat que reflectim. Aquesta llum li demanem que viatgi al nostre costat per no entrebancar-nos. Perquè si va davant pot ser que no la puguem seguir i si va per darrere, no puguem veure el camí i això produeixi por de seguir.

Per sobre de tot sempre queda la curiositat per superar la por. Va ser la tafaeria d'observar i cremar-se moltes vegades que va fer possible el control del foc. Avui cobertes la majoria de necessitats externes ens hem d'endinsar cap a dins, cap a la foscor, per descobrir que som llum. Si partim

que tot és veritat i un tria el que vol viure, sigui llum o foscor. Tots tenim fe que els mals moments s'acabaran, que els intercanviarem per bons. I així serveixi per portar-nos a bon port i esperar que la voluntat universal ens aplaní el camí. La revolució és veure'ns a la llum que ens acompanya.

No calen més arguments per dir que aquest també és un descobriment revolucionari en un món ple d'excel·lències. Tot i això, a vegades calen exemples vertaders per creure que això és necessari. Segurament el que va controlar per primer cop el foc va haver de cuinar amb ell per demostrar que allò era útil.

Fa poc he descobert que el famós rescat que va tenir lloc l'estiu del 2018 a Tailàndia d'un jove equip de futbolistes i el seu entrenador atrapats dins una cova, on van passar 18 dies empresonats per l'aigua, va ser d'aquells esdeveniments que magnifiquen l'evolució tecnològica de la humanitat, però el que realment va fer que fos possible tot l'operatiu va ser la figura de l'entrenador, que durant els dies reclosos els va ensenyar la meditació. Perquè és cert que en mals moments les solucions senzilles també funcionen. Els feia meditar a l'interior de la cova perquè viatgessin al fons de la foscor per trobar la llum que els donés escalfor i protecció, mentre no perdien l'esperança de ser rescatats.

La crònica del succés explica que poques hores després del rescat les bombes de drenatge van fallar i la cova tornava a inundar-se dificultant encara més el rescat. En definitiva, la voluntat universal va fer que allò acabés de la millor manera possible, gràcies a la fe dels equips de rescat a fer bé la seva feina. I sense descuidar-nos de la llum dels joves que els acompanyava.

HORÒSCOP

Roser Bona

Del 18-11-2022 al 24-11-2022

ÀRIES (Del 21 de març al 20 d'abril)

Tens moltes idees per fer front al teu futur i hauràs de posar una mica d'ordre i començar a moure't. Un assumpte econòmic pot portar un malentès a la família. Sigues clar.

TAURE (Del 21 d'abril al 20 de maig)

Mercuri conjunt a Venus per Casa VIII inclina a parlar de les coses que et preocupen amb algú de confiança. Cada cop tens més feina, però també arriba alguna compensació.

BESSONS (Del 21 de maig al 21 de juny)

Nova etapa pel que fa al món relacional. S'obren portes per expandir-te personalment i professionalment. Si has començat a coquetejar amb algú, es va perfilant com una relació.

CRANC (Del 22 de juny al 21 de juliol)

Amb dos planetes a Casa VI, el sector professional agafa velocitat amb més feina o responsabilitats. Un assumpte del passat dona voltes al teu cap i pot treure't el son.

LLEÓ (Del 22 de juliol al 23 d'agost)

Entres en competició al sector laboral i t'esforces per tenir assegurats els recursos futurs. Una persona amb la qual parles darrerament està despertant els teus sentiments.

VERGE (Del 24 d'agost al 23 de setembre)

Reconciliació familiar. En l'amor, t'has cansat d'anar de flor en flor i vols estabilitat. Una persona amb Sol o Lluna a Aigua et mostra una altra manera de fer les coses.

BALANÇA (Del 24 de setembre al 23 d'octubre)

Una persona d'edat avançada et donarà la clau sobre com resoldre un problema. Amb Mercuri i Venus a Casa III augmenten les comunicacions i pots enamorar-te en una aplicació.

ESCORPÍ (Del 24 d'octubre al 22 de novembre)

En l'amor pots sentir que has triat malament i vols recuperar la teva solteria. En assumptes legals, llegeix bé la lletra petita o cerca una altra opinió. No està tot dit.

SAGITARI (Del 23 de novembre al 21 de desembre)

Fas balanç de les coses que has viscut aquest any i n'extraus el millor aprenentatge. Despertes l'enveja d'algunes persones insatisfetes i malintencionades. Ignora-les.

CAPRICORN (Del 22 de desembre al 20 de gener)

Si no et convenç el teu metge, cerca un altre professional. Notícies d'algú que viu lluny. Has conegut una persona amb intencions sentimentals, però tu no vols córrer.

AQUARI (Del 21 de gener al 19 de febrer)

Temps de canvis i adaptacions amb els fills, que us afecten a tots. Cal acceptar que es fan grans. En l'àmbit professional, les coses es calmen i pateixes menys tensions.

PEIXOS (Del 20 de febrer al 20 de març)

Pots viure tensions a la llar perquè no tots penseu igual. Si tens fills, reclamen un extra d'atenció per part teva. Professionalment, ets ben valorat i això et dona ànims.

CINEMA

LA CRÍTICA DE LA SETMANA

Sergi Soler Ordeig

'No mires a los ojos'

De Félix Viscarret

Félix Viscarret dirigeix molt convencionalment aquesta pel·lícula que, tot i tenir un plantejament inqüestionablement original, sembla que acaba caient en una espècie d'afàsia cinematogràfica, perdent la capacitat de dir o acabar d'executar res amb la mateixa convicció amb què comença. Paco León és qui pren les regnes en la major part del metratge, i la seva actuació austera però inquietant funciona. De fet, la pel·lícula se centra gairebé exclusivament en ell –potser simplement perquè és Paco León–, i l'epifenomen és que la resta de personatges no arriben a ser presentats amb prou profunditat.

Paradoxalment, la mateixa forma en què es presenta l'obsessió del protagonista impedeix consolidar-la en la percepció de l'espectador. D'una banda, s'entén que, volent aprofundir en la neurosi del Damián (Paco León), aquest tingui més minuts a la pantalla. Però per l'altra, això fa que l'objecte de l'obsessió, presentat amb quatre pinzellades, sigui trivial; la mare, centre de les atencions del Damián, és un clixé. Per tant, costa més creure'ns el personatge, entendre'l veritablement, posar-nos

a la seva altura.

La cosmovisió del Damián és la part més interessant del film. Ell creu que fer el bé l'ha allunyat de les persones. Ergo, ell sap què està bé i què malament; Iñaki Gabilondo és un bon periodista (i un actor creïble), Jorge Javier Vázquez, no. La seva taula de valors ve marcada per la forta presència del seu pare en el seu imaginari, que li va treure de fa temps, també, l'autoestima. Descobrirem, però, que tot el que vol el Damián és estimar, no estar sol, i que la bondat requereix ètica.

El tedi és el resultat del punt mitjà, del ni això ni allò, un "està bé" poc seriós. Aquesta pel·lícula es troba aquí. Hi ha escenes gairebé genuïnes, com la salutació amb el veí o l'esmorzar de galetes maria amb llet, i altres d'onanistes i autogratiants, que es creuen més del que són, com la del final o, sobretot, les entrevistes. El director és d'ofici; no aporta res especial.

Si busquem un adjectiu precís, sense pretensions terminològiques, cinematogràfiques i mandangues varies, és aquest: pel·lícula distreta.

OFERTA CULTURAL

M. Erra / T. Terradas

Dansa urbana i hip-hop amb Brodas Bros, a les Franqueses

'Hipstory', Brodas Bros. Teatre Auditori de Bellavista. Diumenge, 20 de novembre, 18.00h.

La companyia de hip-hop, dansa i cultura urbana Brodas Bros presenta diumenge *Hipstory* al Teatre Auditori de Bellavista. És una peça lúdica i didàctica al mateix temps que parla de la història de la dansa i de la música des de mitjan segle XX fins a l'actualitat, a través del hip-hop i altres estils de dansa urbana.

Un duo de talents, a L'Atlàntida

Mariona Camats i Albert Cano. Sala Joaquim Maideu de L'Atlàntida, Vic. Diumenge, 20 de novembre, 18.00h.

Dos joves talents amb projecció internacional, la violoncellista Mariona Camats (a la foto) i el pianista Albert Cano, protagonistes d'un dels Grans Concerts de L'Atlàntida amb tres obres emblemàtiques del repertori per a violoncel i piano, de Fanny Mendelssohn, Robert Schumann i Frédéric Chopin.

CINECLUB

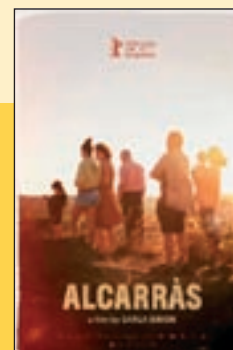

'L'escapada'

Itàlia, 1962. Dir.: Dino Risi. Bruno Cortona (Vittorio Gassman), un simpàtic tabolaire que es passa el dia de gresca, es troba casualment amb Roberto Mariani (Jean-Louis Trintignant), un tímid estudiant, i el convida a passar-hi un dia de vacances fora de Roma. Durant el viatge, el jove se sent cada cop més atret per l'esbojarrada forma de vida del seu company.

Un dels millors components de la comèdia a la italiana. A través del viatge en cotxe de dos personatges oposats, el director dibuixa una sàtira tragicòmica de la realitat d'Itàlia. Un film únic, diferent de qualsevol altre, que parteix d'un viatge per la mítica ciutat de Roma i que en mans del seu director, Dino Risi, i de dues estrelles com Gassman i Trintignant acaba esdevenint alguna cosa més que un simple divertiment, assolint una lectura social i un retrat reflexiu.

CINECLUB VIC
22 de novembre de 2022
20h
Espai ETC
Sessió Festival Julius

CICLE GAUDÍ

'Alcarràs'

Catalunya, 2022. Dir.: Carla Simón. Drama social. Durant generacions, la família Solé cultiva una gran extensió de presseguers a Alcarràs, una petita localitat rural de Catalunya. Però aquest estiu, després de vuitanta anys cultivant la mateixa terra, potser és la seva última collita. Després de la mort del patriarca de la família, l'acord que tenia amb l'antic propietari de la terra podria estar caducat. La família veu com les seves terres de presseguers són arrasades per poder construir unes plantes de plaques solars.

ALTER CINEMA
24 de novembre de 2022
21h - Cinema el Casal de Torelló

PASSATEMPS

MOTS ENCREUATS _ Pau Vidal

HORIZONTALS: 1. Trencament de les oracions per via elèctrica / 2. Rememoro al mirall. Llangardaix que desprèn llum pròpia / 3. Una mica de cada. Peix tan menut que sembla un xisclet de rasclat. Abans de degollar-lo era viu / 4. Passatemps, entreteniments. No és ben bé l'altitud, però encara menys la longitud / 5. Petita safata per demanar almoïna. Envolta Vic a la rodona / 6. Topareu de mala manera amb l'home dels pous. Prou ardidada per no vocalitzar / 7. Partit de Gent Seriosa. Moneda romana que valia per deu. Liquidada el deute / 8. Aliatge de coure i zinc que vol semblar una còpia de l'or. Licor amb gust de mono / 9. Intensitat vocal. Hi treballaven els avis d'en Narcís l'escriptor i d'en Joan el dramaturg / 10. Prou rugós per malmetre el repàs. Divisió de conseqüències atòmiques / 11. Poca broma. Cargolats a petons. Del cop al cap / 12. La part decorativa de l'enllaç. Propina oferta per cap servei / 13. Com que està ben tancat el tabac s'hi conserva de conya. L'estrella de la ràdio.

VERTICALS: 1. Sí que està gras, però goita com fa la vertical! Tolerable, sempre que sigui per beure / 2. Extrems del Nàstic. Només surt de la bassa per anar de cercavila. Abracen en Lluís / 3. Com que és una intoxicació interna provoca certa psicosis. Gespa feta cognom / 4. Li demanes si va a Suïssa i contesta que plou. Semblava una corona, la cucurulla dels condemnats per la Inquisició / 5. Oració sense resultats. El mes que ve ja les sentirem. Marxa de Camprodon / 6. I entra a Roses. Els desconfiats hi tenen una vista suplementària.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												

D'allà on surt el cacauet / 7. Observa de prop la fulla. Quan a la pantalla es fa pla és un veritable grama / 8. Tal abundància que Torà està de gom a gom. Compàs als peus / 9. El més delicat que hi ha a la cara. Rosegons, de raïm i de pastissos / 10. Entre vies. En Calvino n'era i en Baricco encara n'és. Final del partit / 11. Torna a casa per jugar a futbol. Sedueixi a base d'ascensos / 12. Tu ocupa't de les estadístiques que prou fumudes que estan. Vidre translúcid usat en luminotècnia.

SUDOKUS

Ompliu la quadrícula de 9x9 caselles dividides en subquadrícules de 3x3 amb les xifres de l'1 al 9. No s'ha de repetir cap xifra en una mateixa fila, columna o subquadrícula.

Dificultat: difícil

	6	4	7	9				
3	2	7						
8				2			4	3
	8		6	2				7
5							3	4
		2						6
			8					
7					5	4		6
6	8		4	7			5	

Dificultat: molt difícil

		5				8	9	
6					9			
			2			7	4	3
	9	4						5
					7			
4	3				5			
	7			2	1	6	5	
	6		3				8	2

QUADRE NUMÈRIC

7	-		-		-3
-		+		+	
	+	3	+		18
-		-		+	
	+		+		10
-3		0		18	

SOPA DE LLETRES

D	V	F	O	W	X	N	C	P	G
Z	Q	T	Z	Q	K	B	C	J	A
P	O	M	P	A	T	I	N	E	T
M	L	A	X	O	Y	Q	J	R	E
N	P	U	Y	O	I	V	A	T	L
F	X	T	O	C	Y	M	R	Z	C
Q	W	O	M	L	V	E	A	L	I
Z	L	B	H	I	N	W	P	C	C
E	J	Ú	A	I	N	T	U	S	I
D	U	S	Z	Y	R	O	K	L	B

Troheu aquestes paraules a la sopa de lletres. Poden anar en qualsevol direcció. Les paraules poden compartir lletres a mesura que es creuen.

- Autobús
- Avió
- Bicicleta
- Camió
- Cotxe
- Moto
- Patinet
- Tramvia
- Tren

SOLUCIONS

	18	0	3		
10	1	+	5	+	4
18	9	+	3	+	6
3	8	-	2	-	7

D	V	F	O	W	X	N	C	P	G
Z	Q	T	Z	Q	K	B	C	J	A
P	O	M	P	A	T	I	N	E	T
M	L	A	X	O	Y	Q	J	R	E
N	P	U	Y	O	I	V	A	T	L
F	X	T	O	C	Y	M	R	Z	C
Q	W	O	M	L	V	E	A	L	I
Z	L	B	H	I	N	W	P	C	C
E	J	Ú	A	I	N	T	U	S	I
D	U	S	Z	Y	R	O	K	L	B

6	1	8	3	4	7	9	5	2
7	9	3	2	1	5	4	8	6
2	4	5	8	6	9	3	7	1
9	3	2	5	7	4	1	6	8
5	7	6	9	8	1	2	3	4
4	8	1	6	3	2	5	9	7
8	5	9	1	2	6	7	4	3
3	2	7	4	5	8	6	1	9
1	6	4	7	9	3	8	2	5

Dificultat: difícil

2	1	4	5	6	8	9	3	7
5	6	9	3	7	4	1	8	2
3	7	8	9	2	1	6	5	4
4	3	7	6	9	5	2	1	8
1	5	2	8	3	7	4	6	9
8	9	6	4	1	2	3	7	5
9	8	1	2	5	6	7	4	3
6	4	3	7	8	9	5	2	1
7	2	5	1	4	3	8	9	6

Dificultat: molt difícil

L	I	N	T	E	R	R	U	P	C	I	O
L	L	U	E	R	L	L	U	E	R	T	
O	C	I	N	A	O	S	O	N	A		
B	A	C	I	N	A	O	S	O	N	A	
A	S	P	R	E	F	I	S	S	I	O	
T	O	L	L	E	R	I	E	S			
R	I	G	A	L	C	A	N	A	N	I	S
P	G	S	D	E	N	A	R	I			
P	O	U	A	T	E	R	O				
B	A	C	I	N	A	O	S	O	N	A	
O	C	I	N	A	O	S	O	N	A		
C	O	L	L	E	R	I	E	S			
C	O	L	L	E	R	I	E	S			
O	C	I	N	A	O	S	O	N	A		
L	L	U	E	R	L	L	U	E	R	T	
L	L	U	E	R	L	L	U	E	R	T	